

Piektiena, 2012. gada 20. aprīlis

26. aicina Komisiju un dalībvalstis vairāk censties uzlabot attiecības ES delegācijām, divpusējām aģentūrām, partnervalstu valdībām un citām attīstības grupām, piemēram, ideju laboratorijām, universitātēm, fondiem, NVO un pašvaldību iestādēm, jo ciešākas attiecības palielinās pienākumu nodošanas procesa un dažādu iesaistīto dalībnieku salīdzinošās priekšrocības valsts kontekstā, tajā pašā laikā novēršot lieku darba divkāršošanu;
27. pieprasa nodrošināt, lai procesā, kad ES ārējās palīdzības pārvaldība no centrālajiem dienestiem tiek nodota delegācijām, tiktu saglabātas Eiropas Parlamenta kontroles un pārbaudes pilnvaras;
28. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas komentāru par to, ka plašāk jāpēta Eiropas Ārējās darbības dienesta nozīme konsulārās aizsardzības jomā.
29. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un EĀDD.

Sievietes un klimata pārmaiņas

P7_TA(2012)0145

Eiropas Parlamenta 2012. gada 20. aprīļa rezolūcija par sievietēm un klimata pārmaiņām (2011/2197(INI))

(2013/C 258 E/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu un 3. panta 3. punkta otro daļu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 157. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 8. marta paziņojumu „Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā” (COM(2011)0112),
- ņemot vērā 1995. gada septembrī Pekinā notikušo ceturto ANO Pasaules konferenci sieviešu jautājumos, tajā pieņemto deklarāciju un rīcības platformu, kā arī vēlākos galīgos dokumentus, ko attiecīgi 2000. gada 9. jūnijā, 2005. gada 11. martā un 2010. gada 2. martā pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas īpašajās sesijās „Pekina +5”, „Pekina +10” un „Pekina +15”, par turpmāko rīcību un iniciatīvām Pekinas deklarācijas un rīcības platformas īstenošanai,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 23. pantu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) 2001. gada 9. novembra Lēmumu Nr. 36/CP.7 par sieviešu līdzdalības uzlabošanu līgumslēdzēju pušu pārstāvniecībā iestādēs, kas izveidotas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām un Kioto protokolu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 2000. gada 18. septembra Tūkstošgades deklarāciju,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1979. gada 18. decembra Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (CEDAW),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2011. gada 17. novembra rezolūciju par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai Eiropas Parlamenta darbā ⁽¹⁾,

---

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0515.

Piektiena, 2012. gada 20. aprīlis

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2011. gada 16. novembra rezolūciju par Klimata pārmaiņu konferenci Durbanā (COP 17) ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2011. gada 29. septembra rezolūciju par to, lai izstrādātu ES kopējo nostāju, gatavojoties ANO organizētajai Rio +20 augstākā līmeņa sanāksmei par ilgtspējīgu attīstību ⁽²⁾,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2009. gada 4. februāra rezolūciju par tematu „2050: Nākotne sākas jau šodien — ieteikumi ES turpmākai integrētai politikai saistībā ar klimata pārmaiņām” ⁽³⁾,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2008. gada 13. marta rezolūciju par dzimumu līdztiesību un sieviešu lomas pastiprināšanu attīstības sadarbībā ⁽⁴⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu (A7-0049/2012),
- A. tā kā klimata pārmaiņas nav dzimumneitrālas un tām ir atšķirīga ietekme uz dzimumiem;
- B. tā kā patēriņš un dzīvesveida modeļi ievērojami ietekmē klimata pārmaiņas;
- C. tā kā apmēram 50 % no pasaules iedzīvotājiem ir sievietes un tā kā viņām joprojām ir salīdzinoši lielāka atbildība par ikdienas patēriņa preču izvēli, bērnu aprūpi un mājsaimniecības darbiem, tā kā sievietēm un vīriešiem ir atšķirīgi patēriņa ieradumi, jo sievietes patērē ilgtspējīgākā veidā nekā vīrieši, un ar ilgtspējīga patēriņa izvēli viņas parāda lielāku vēlēšanos saglabāt vidi;
- D. tā kā dzimumu lomu dēļ sieviešu ietekme uz vidi ir savādāka nekā vīriešu un sieviešu diskriminācija attiecībā uz ienākumiem, resursu pieejamību, politisko varu, izglītību un atbildību par mājsaimniecību ievērojami ietekmē resursu pieejamību sievietēm, viņu problēmu risināšanas iespējas un spēju pielāgoties;
- E. tā kā klimata pārmaiņas palielinās nevienlīdzību un pastāv risks, ka klimata pārmaiņu novēršanas politika negatīvi ietekmēs arī dzimumu līdzsvaru un sieviešu tiesības, ja jau no paša sākuma netiks ņemta vērā dzimumu diskriminācija;
- F. tā kā klimata jomā nevarēs panākt taisnīgumu bez patiesas dzimumu līdztiesības un tā kā nevienlīdzību novēršana un cīņa pret klimata pārmaiņām nav jāuzskata par pretrunīgām jomām;
- G. tā kā demokrātija, cilvēktiesību ievērošana un vienlīdzīgas iespējas sievietēm un vīriešiem veicina ilgtspējīgu attīstību un vides aizsardzību;
- H. tā kā citi diskriminācijas un neaizsargātības avoti līdzās dzimumu diskriminācijai (piemēram, nabadzība, ģeogrāfiskā atrašanās vieta, ar tradīcijām un iestādēm saistītā diskriminācija, piederība rasei u. c.) visi kopā rada šķēršļus resursu pieejamībai un spējām pārvarēt milzīgas izmaiņas, piemēram, klimata pārmaiņas;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0504.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0430.

⁽³⁾ OV C 67E, 18.3.2010., 44. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 66E, 20.3.2009., 57. lpp.

Piektdiena, 2012. gada 20. aprīlis

- I. tā kā dažos reģionos gandrīz 70 % no visām nodarbinātajām sievietēm strādā lauksaimniecībā ⁽¹⁾ un viņas izaudzē līdz pat 90 % no dažiem kultūraugiem ⁽²⁾, tomēr gandrīz nepiedalās apspriedēs par budžetu un klimata pārmaiņu novēršanas pasākumos;
- J. tā kā 70 % no nabadzīgiem cilvēkiem, kuru iztikas līdzekļi ir mazāki par USD 1 dienā, ir sievietes un viņām pieder mazāk nekā 1 % no īpašumiem pasaulē; tā kā salīdzinājumā ar vīriešiem jaunattīstības valstīs sievietes daudz vairāk no saviem līdzekļiem no jauna iegulda savās ģimenēs;
- K. tā kā ģimenes plānošana var ievērojami uzlabot mātes veselību un ģimenes lieluma kontroli un galu galā palielināt neatkarību un samazināt darba slodzi sievietēm, kuras tiek uzskatītas par primārajām bērnu aprūpētājām, uzlabojot sieviešu un viņu ģimeņu izturību pret klimata pārmaiņu ietekmi, kā tas norādīts 20 gadu plānā, kuru pieņēma Starptautiskajā konferencē par iedzīvotājiem un attīstību;
- L. tā kā klimata pārmaiņu izraisītās un saasinātās vides problēmas ir pašreizējā piespiedu migrācijas pieauguma iemesls, un tā kā pastāv aizvien izteiktāka sakarība starp patvēruma meklētājiem un teritorijām, kurās pasliktinās vides apstākļi; tā kā nepieciešams labāk aizsargāt „klimata bēgļus” un mainīt viņu mītnesvietu un pievērst īpašu uzmanību sievietēm, kuras ir neaizsargātākās;
- M. tā kā 75–80 % no pasaules 27 miljoniem bēgļu ir sievietes un bērni ⁽³⁾; tā kā klimata pārmaiņu radītā migrācija vīriešus un sievietes ietekmēs atšķirīgi un bieži vien sievietes tā ietekmēs smagāk; tā kā ir nepieciešami īpaši nosacījumi attiecībā uz veselību, drošību un neatkarību, lai samazinātu sieviešu neaizsargātību šajos piespiedu vai brīvprātīgās migrācijas gadījumos;
- N. tā kā joprojām nav apmierinošs sieviešu īpatsvars politisko lēmumu pieņemšanā un jo īpaši sarunās par klimata pārmaiņām un šajā ziņā nav nekādu panākumu vai tie ir niecīgi; tā kā tikai 12–15 % no delegāciju vadītājiem un aptuveni 30 % no delegāciju locekļiem ir sievietes;
- O. tā kā divas trešdaļas no pasaules analfabētiem ir sievietes ⁽⁴⁾ un tādēļ, lai nodrošinātu viņu neatkarību un integrēšanos, jo īpaši tādos ārkārtas gadījumos kā dabas katastrofas, izšķirīga nozīme ir informācijas un apmācības pieejamībai ar atbilstīgu komunikācijas kanālu starpniecību;
- P. tā kā dabas katastrofām ir būtiska vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekme uz izglītību, veselību, struktūrālo nabadzību un iedzīvotāju pārvietošanu un tā kā bērni ir grupa, kas ir īpaši neaizsargāta pret dabas katastrofu ietekmi, tā kā pastāv cieša saikne starp katastrofu gadījumiem un skolas apmeklējuma līmeņa samazināšanos un tā kā katastrofas ievērojami saasina dzimumu nevienlīdzību skolas līmenī;
- Q. tā kā klimata pārmaiņu izraisīts sausums un ūdens nepietiekamība piespiež sievietes strādāt vairāk, lai nodrošinātu ūdeni, pārtiku un enerģiju, un tā kā jaunieši bieži vien pamet skolu, lai palīdzētu savām mātēm veikt šos uzdevumus;

⁽¹⁾ FAO, *The State of Food and Agriculture 2010-11: Women in Agriculture – Closing the gender gap for development* <http://www.fao.org/docrep/013/i2050e/i2050e.pdf>.

⁽²⁾ Pasaules ekonomikas forums, *Women's Empowerment: Measuring the Global Gender Gap*, 2005. gads https://members.weforum.org/pdf/Global_Competitiveness_Reports/Reports/gender_gap.pdf.

⁽³⁾ ANO, Ekonomikas un sociālo lietu padome, *Women at a glance* <http://www.un.org/ecosocdev/geninfo/women/women96.htm>.

⁽⁴⁾ UNICEF, *Progress for Children*, 2005. g. <http://www.unicef.org/progressforchildren/2005n2/PFC05n2en.pdf>.

Piektdiena, 2012. gada 20. aprīlis

- R. tā kā sievietes ir arī efektīvas pārmaiņu veicinātājas un visā pasaulē viņas aktīvāk piedalās pilsoniskās sabiedrības pasākumos, un pilnīga viņu līdzdalība ikvienā klimata pārmaiņu apkarošanas aspektā nodrošinātu godīgāku, plašāku un efektīvāku politiku klimata pārmaiņu novēršanai gan attiecībā uz pielāgošanās, gan uz klimata pārmaiņu seku mazināšanu;
- S. tā kā sievietes ir atbildīgas par nepietiekamo dabas resursu apsaimniekošanu, viņas iegūst svarīgas zināšanas par ilgtspējīgākas vides nepieciešamību, kas nodrošina viņām potenciālu lomu, ko nevajadzētu ignorēt, uzlabojot klimata pārmaiņu pielāgošanās un seku mazināšanas stratēģijas;
- T. tā kā mehānismi vai finansējums katastrofu novēršanai, pielāgošanai un to seku mazināšanai joprojām būs nepietiekami, ja vien tajos netiks iekļauta sieviešu pilna līdzdalība attiecībā uz izstrādi, lēmumu pieņemšanu un īstenošanu; tā kā labas prakses piemēri, piemēram, no Tunisijas, Nikaragvas, Salvadoras un Hondurasas, ir uzskatāmi parādījuši, ka sieviešu zināšanas un līdzdalība glābj dzīvības, pārvarot katastrofas, veicina bioloģisko daudzveidību, uzlabo ūdens apsaimniekošanu, stiprina uzturdrošību, novērš pārtuksnešošanu, aizsargā mežus un veicina sabiedrības veselību,

Vispārējie nosacījumi

1. atzīstot, ka klimata pārmaiņas saasina dzimumu diskrimināciju papildus vēl citām postošām sekām, uzsver, ka klimata pārmaiņu novēršanai jābūt gan ES iekšpolitikas, gan ārpolitikas galvenajai prioritātei;
2. aicina Komisiju un Padomi veidot integrētu pieeju un iekļaut dzimumu līdztiesību katrā klimata politikas posmā, sākot no koncepcijas izstrādes līdz finansēšanai, īstenošanai un novērtēšanai, lai nodrošinātu, ka rīcība klimata pārmaiņu novēršanai nepalielina dzimumu nevienlīdzību, bet rada papildu ieguvumus sievietēm;
3. aicina Komisiju un dalībvalstis visos lēmumu pieņemšanas līmeņos iekļaut dzimumu vienlīdzības un dzimumu taisnīguma mērķus politikā, rīcības plānos un citos pasākumos, kas saistīti ar ilgtspējīgu attīstību, katastrofu risku un klimata pārmaiņu novēršanu, veicot sistemātisku analīzi par dzimumu jautājumiem, nosakot rādītājus un kritērijus, kuros ņemti vērā dzimumu aspekti, un izstrādājot praktiskus instrumentus; uzsver, ka klimata pārmaiņu sarunu procesa visos posmos no izpētes un analīzes līdz plānošanai un īstenošanai un klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās stratēģiju izstrādē ir jāņem vērā dzimumu līdztiesības principi;
4. atgādina, ka 2007. gada Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) ceturtajā novērtējuma ziņojumā tika apstiprināts, ka klimata pārmaiņu ietekme ir atšķirīga, atkarībā no dzimuma, vecuma un sociālās izcelsmes, visbiežāk tieši nabadzīgajiem iedzīvotājiem radot lielākās ciešanas; uzskata, ka dzimumu līdztiesības sasniegšana ir svarīga cilvēces attīstībai un ir viens no pamatmērķiem cīņā pret nabadzību; pieprasa visās jomās piemērot uz dzimumu balstītu pieeju, sagatavojot politiku attīstības, cilvēktiesību un klimata pārmaiņu novēršanas jomā; aicina veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka ANO Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām (UNFCCC) darbotos atbilstīgi cilvēktiesību aizsardzības mehānismiem un valstu un starptautiskajiem nolīgumiem par dzimumu līdztiesību un vienlīdzību, tostarp Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (CEDAW);
5. uzsver, ka klimata pārmaiņas un to negatīvā ietekme ir jāuzskata arī par attīstības jautājumu, kas ietekmē ar dzimumu līdztiesību saistītos jautājumus visos attiecīgajos sektoros (sociālajā, kultūras, ekonomikas un politiskajā) no vietējā līdz pasaules mērogam, un ka ir nepieciešamas visu ieinteresēto personu saskaņotas pūles, lai nodrošinātu, ka klimata pārmaiņu un katastrofu riska samazināšanas pasākumos tiek ņemti vērā dzimumu līdztiesības un pirmiedzīvotāju tiesību aspekti un tiek ievērotas cilvēktiesības;

Piektdiena, 2012. gada 20. aprīlis

6. atzinīgi vērtē pieaugošo izpratni augsta līmeņa sarunās par klimata pārmaiņu dzimumu aspektiem, kā arī augsta līmeņa dalībnieku piedalīšanos; tomēr uzsver, ka nepieciešami konkrēti pasākumi lielākai sieviešu iekļaušanai ES diplomātijā klimata jomā, visos lēmumu pieņemšanas līmeņos un sevišķi sarunās par klimata pārmaiņām, veicot pasākumus, piemēram, delegācijās ieviešot vismaz 40 % kvotu;
7. atgādina Komisijai un dalībvalstīm par rezolūciju par Klimata pārmaiņu konferenci Durbanā (COP 17) un mudina tās pildīt savu apņemšanos, proti, censties panākt, ka sieviešu pārstāvība visās attiecīgajās struktūrās, kuras ir saistītas ar klimata pārmaiņu novēršanas pasākumiem, ir vismaz 40 %; uzsver nepieciešamību piemērot šo principu tehnoloģiju nodošanai un arī pielāgošanās struktūrām;
8. aicina Komisiju un dalībvalstis apkopot pēc valstīm un dzimumiem sadalītus datus, plānojot, īstenojot un novērtējot politiku, programmas un projektus klimata pārmaiņu novēršanas jomā, lai efektīvi novērtētu un novērstu klimata pārmaiņu dažādo ietekmi uz katru no dzimumiem un lai izstrādātu rokasgrāmatu par pielāgošanos klimata pārmaiņām, aprakstot politiku, ar kuru var aizsargāt sievietes un dot viņām iespējas pārvarēt klimata pārmaiņu sekas;
9. aicina Komisiju un dalībvalstis iekļaut dzimumu statistiku visās ar vidi saistītajās politikas jomās, lai uzlabotu sieviešu un vīriešu vispārējā stāvokļa novērtējumu saistībā ar klimata pārmaiņām;
10. atgādina, ka iekļaujot ES ārpolitikā jautājumu par dzimumu līdztiesības veicināšanu un diskriminācijas novēršanu, tam vajadzētu veicināt sieviešu kļūšanu par svarīgām dalībniecēm lēmumu pieņemšanā, politikas izstrādē un dabas resursu un vides apsaimniekošanā, aizsardzībā un uzraudzībā, kā arī cīņā pret klimata pārmaiņām;
11. aicina izstrādāt rādītāju par labvēlīgu ietekmi uz klimatu (kā alternatīvu NKP), lai pārraudzītu, kā izaugsme, patēriņš un dzīvesveida modeļi ietekmē klimata pārmaiņas;
12. aicina ES un dalībvalstis novērtēt, kādā mērā sieviešu vajadzības tiek ņemtas vērā politikas virzienos, kas ir saistīti ar klimatu, un mudina piemērot dzimumu perspektīvu, formulējot tādu ilgtspējīgas attīstības politiku, kurā tiek ņemti vērā dzimumu aspekti;

Pielāgošanās

13. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot vienkārši lietojamus instrumentus, lai novērtētu projektu ietekmi uz dzimumiem visos projektu īstenošanas posmos, piemēram, instrumentus, kas tiek izmantoti attīstības projektiem;
14. aicina radīt iekļaujošus vietējos risinājumus un projektus, kuros būtu ietverta izpratne par pastāvošo neaizsargātību un situāciju pārvarēšanas spējām, piemēram, iekļaujot vietējo iedzīvotāju, jo īpaši sieviešu, tradicionālo pieredzi un zināšanas;
15. norāda, ka sievietes visā pasaulē ir aktīvākas pilsoniskās sabiedrības līmeņa pasākumos, un līdz ar to aicina Komisiju veicināt un atbalstīt sieviešu organizāciju un pilsoniskās sabiedrības dalībnieku tīklus,
16. aicina Komisiju izstrādāt programmas, ar kuru palīdzību nododot modernās tehnoloģijas un zinātību, var palīdzēt jaunattīstības kopienām un reģioniem pielāgoties klimata pārmaiņām;

Piektdiena, 2012. gada 20. aprīlis

17. norāda, ka sievietēm jaunattīstības valstīs ir izšķirīga nozīme ūdens ieguvē un apsaimniekošanā, jo bieži vien tieši viņas iegūst, izmanto un izsniedz ūdeni ne tikai mājās, bet arī lauksaimniecībā; aicina Komisiju sniegt attīstības palīdzību, lai īstenotu pieejamās programmas aku izrakšanai, izmantojot atjaunojamās enerģijas avotus un vienkāršas un viegli uzturamas ūdens attīrīšanas sistēmas;

18. aicina pielāgošanās risinājumos iekļaut spēju veidošanu un apmācību, kurā būtu izpratne par dzimumu līdztiesību un kurai jābūt savienojamai ar sieviešu īpašajām vajadzībām, un kura ņemtu vērā gan specifiskos šķēršļus, ar kuriem saskaras sievietes, gan arī viņu spējas un pieredzi;

19. uzsver, ka ir svarīgi paļauties uz sieviešu zināšanām un atbalstīt vietējos risinājumus, kam ir ļoti konkrēta ietekme uz cilvēku ikdienas dzīvi, piemēram, projektu „Meitenes riska mazināšanas vadība” Dienvidāfrikā vai vairākus projektus ar mērķi palīdzēt sieviešu grupām uzstādīt dzeramā ūdens iekārtas un tualetes Indijas graustu rajonos;

20. aicina Komisiju un dalībvalstis iekļaut dzimumu aspektu ar dabas katastrofu saistīto risku novēršanas un pārvaldīšanas stratēģijās un veicināt sieviešu emancipāciju un izpratni, pirms un pēc klimata izraisītajām katastrofām un to laikā stiprinot sieviešu spējas, kā arī sekmēt viņu aktīvu iesaistīšanos pasākumos attiecībā uz sagatavošanos katastrofām, agrinās brīdināšanas sistēmām un risku novēršanu, kā daļu no sieviešu izturības spēju palielināšanas,

21. norāda, ka daudzviet pasaulē ģimenes pienākumi padara sievietes neaizsargātākas pret vides izmaiņām, ko vēl vairāk pastiprina klimata pārmaiņu ietekme; norāda, ka sievietes izjūt sekas visās savās daudzajās atbildības jomās — gan kā pārtikas ražotājas, gan ēdiena nodrošinātājas, gan arī kā aprūpētājas un tautsaimniecības dalībnieces;

22. aicina palielināt pārredzamību un iekļaušanu pastāvošajos mehānismos un plānošanas procesos, piemēram, valstu pielāgošanās rīcības programmās (NAPAs) un turpmākajos valstu pielāgošanās plānos, kā arī atbalstīt šos principus turpmākajos ar klimatu saistītajos līgumos, mehānismos un divpusējos sadarbības pasākumos;

23. uzsver, ka ir pārliecinoši pierādīta tādu no klimata pārmaiņām atkarīgu veselības problēmu atšķirīgā ietekme uz katra dzimuma veselības stāvokli kā nepietiekams uzturs un infekcijas slimību, piemēram, malārijas sastopamība; ar bažām konstatē augsto sieviešu mirstību katastrofu situācijās; uzskata, ka varētu panākt mērķtiecīgākus atbildes pasākumus, veicot konkrētākiem dzimumu jautājumiem veltītu pētījumu par klimata pārmaiņu ietekmi uz sieviešu veselību; aicina visas valdības veltīt lielākas pūles, lai nodrošinātu labāku profilaksi, ārstēšanu un veselības aprūpes un zāļu pieejamību, īpaši sievietēm, jo viņas pieder neaizsargāto iedzīvotāju grupai — sevišķi kā aprūpētājas, lai veiktu pasākumu virkni, kas novērstu ar klimata pārmaiņām saistītus veselības riskus un izveidotu pamatu veselības risku novērtēšanai pēc dzimumiem un pielāgošanās un seku mazināšanas pasākumu izstrādei saistībā ar klimata pārmaiņām;

24. uzsver, ka 70 % no pasaules nabadzīgākajiem iedzīvotājiem ir sievietes, kuras veic divas trešdaļas no visa padarītā darba, bet viņu īpašumā ir mazāk nekā 1 % no visām precēm; piebilst, ka viņām nav vienlīdzīgas pieejas un kontroles attiecībā uz resursiem, tehnoloģijām, pakalpojumiem, tiesībām uz zemi, aizdevumu un apdrošināšanas sistēmām un lēmumu pieņemšanas pilnvarām, un līdz ar to viņas ir neproporcionāli lielākā mērā neaizsargātākas pret klimata pārmaiņu ietekmi, kā arī viņām ir mazāk iespēju pielāgoties; uzsver, ka 85 % cilvēku, kuri miruši klimata radīto dabas katastrofu rezultātā, ir sievietes, 75 % vides bēgļu ir sievietes un viņas, ļoti iespējams, ir arī resursu sadales karu un klimata pārmaiņu izraisītās vardarbības neredzami upuri;

25. aicina ES un dalībvalstis izstrādāt klimata taisnīguma principu; uzstāj, ka lielākā netaisnība, kas varētu rasties, nesekmīgi novēršot klimata pārmaiņas, būtu kaitējums nabadzīgām valstīm un iedzīvotājiem, jo īpaši sievietēm;

Piektdiena, 2012. gada 20. aprīlis

Seku mazināšana

26. aicina Komisiju un Eiropas Savienības Padomes nākamās prezidentvalstis uzsākt pētījumu, īpaši pievēršoties seku mazināšanas politikas dzimumu dimensijai;
27. uzsver, ka nepieciešama mērķtiecīga politika, lai nepieļautu dzimumu segregāciju un diskrimināciju videi draudzīgā ekonomikā, kurā ar jaunajām tehnoloģijām un zinātni saistītajās darbavietās jau tagad ir sastopami gandrīz tikai vīrieši; šajā sakarībā uzsver uzņēmējdarbības nozīmīgumu, panākot videi draudzīgas ekonomikas atvēršanu gan sievietēm, gan arī vīriešiem;
28. aicina Komisiju un dalībvalstis mudināt sievietes iegūt tehnisko un dabaszinātņu izglītību un specializēties darbam vides un enerģētikas tehnoloģiju jomā, jo tādējādi, pamatojoties uz speciālistu zināšanu nepieciešamību šajā jomā, sievietēm tiks nodrošinātas stabilas un daudzsoļošas darbavietas un tiks panākta lielāka izpratne par sieviešu vajadzībām, formulējot klimata pārmaiņu novēršanas politiku;
29. aicina Komisiju atbalstīt esošo mehānismu un fondu reformu, lai tos padarītu pārredzamākus, iekļaujošākus un lai tajos vairāk atspoguļotu vietējo kopienu un jo īpaši sieviešu ieguldījumu emisiju apjoma samazināšanā, kā arī atbalstīt šos principus turpmākajos ar klimatu saistītajos līgumos, mehānismos un divpusējos sadarbības pasākumos, lai izveidotu labākus veidus sieviešu ekonomiskās emancipācijas nodrošināšanai;
30. atzīst, ka iedzīvotāju skaita pieaugums ietekmē klimatu, un uzsver nepieciešamību atbilstīgi reaģēt, ja kādā no sabiedrībām joprojām netiek atrisinātas vajadzības saistībā ar sieviešu un vīriešu kontracepcijas līdzekļiem;
31. atgādina, ka ir svarīgi un ārkārtīgi būtiski novērst bīstamās klimata pārmaiņas un ierobežot vidējās temperatūras pieaugumu līdz 2 °C vai, ja iespējams, līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar līmeni pirms industrializācijas, lai izvairītos no ļoti spēcīgas negatīvas ietekmes uz sievietēm un citām neaizsargātām iedzīvotāju grupām;
32. aicina Komisiju izveidot instrumentu kopumu, lai sekmētu iekļaujošu lēmumu pieņemšanu, kā tas tika darīts transporta un enerģētikas nozarēs Malmē (Zviedrijā) un Volsmoses teritorijā (Dānijā) ⁽¹⁾;
33. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt rādītājus, lai novērtētu projektu un programmu ietekmi uz dzimumiem un lai sekmētu dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā ar klimatu saistītajās politikas jomās neatkarīgi no tā, vai šī politika tiek īstenota starptautiskā, valsts, reģionālā, vai arī vietējā līmenī;
34. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt instrumentus un pamatnostādnes, lai veiktu seku mazināšanas politikas un programmu, kā arī ar to saistīto pētniecības programmu un pasākumu analīzi attiecībā uz dzimumu aspektiem;
35. uzsver sieviešu lielo nozīmi klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumu īstenošanā ikdienas dzīvē, piemēram, taupot enerģiju, īstenojot ottrreizēju pārstrādi, kā arī izmantojot videi draudzīgus un bioloģiskus produktus, jo viņas joprojām tiek uzskatītas par šo resursu galvenajām pārvaldītājām mājās; aicina Komisiju uzsākt iedzīvotāju izpratnes palielināšanas kampaņu, pievēršot uzmanību ar mājsaimniecību un bērnu aprūpi saistīto ikdienas patēriņa preču izvēlei;

⁽¹⁾ Integrēta pieeja dzimumu līdztiesībai sabiedriskā transporta politikā Malmē: http://www.nikk.no/A+gender+equal+and+sustainable+public+transport+system.b7C_wljSYQ.ips; un etnisko minoritāšu sieviešu apmācības projekts, lai tās kļūtu par vides vēstniecēm Volsmosē: http://www.nikk.no/Women+are+everyday+climate+experts.b7C_wljQ1e.ips.

Piektdiena, 2012. gada 20. aprīlis

36. tādēļ atzīst, ka sievietes var ievērojami veicināt veiksmīgus jauninājumus, izmantojot savas izglītības spējas gan uzņēmējdarbībā, gan arī māsaimniecības pārvaldīšanā;

37. šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi stiprināt sieviešu aktīvu dalību jauninājumu ieviešanā ilgtspējīgai attīstībai kā līdzekli, lai risinātu klimata pārmaiņu radītās nopietnās problēmas;

38. norāda, ka klimata pārmaiņas nenovēršami izraisīs migrāciju no reģioniem, ko skārušas tādas nelaimes kā sausums vai plūdi, un ka ES jāatceras par nepieciešamību aizsargāt sievietes iekšzemē pārvietoto personu un bēgļu nometnēs;

39. atzīmē, ka vides izmaiņu ietekme uz migrāciju un iedzīvotāju pārvietošanu nākotnē pieaugs un ka saskaņā ar ANO augstā komisāra bēgļu jautājumos (UNHCR) viedokli 80 % no pasaules bēgļiem ir sievietes un bērni; atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi noteikt dzimumu līdztiesības principam atbilstošas stratēģijas, lai reaģētu uz klimata pārmaiņu izraisītajām vides un humanitārajām krīzēm; tādēļ uzskata, ka nekavējoties ir jāveic izpēte par to, kā pārvaldīt ar vidi saistītu migrāciju, jutīgi izturoties pret dzimumu aspektiem, tostarp atzīt un ņemt vērā dzimumu lomu un atbildību dabas resursu jomā un, iespējams, nodrošināt, ka trūcīgām kopienām ir pieejami ierobežoti resursi un ka migrantiem tiek nodrošināts ūdens;

Finansēšana

40. aicina ES delegācijas ievērot principu, kas noteikts iepriekš minētajā rezolūcijā par Klimata pārmaiņu konferenci Durbanā (COP 17), proti, nodrošināt, ka tiek garantēts dzimumu līdzsvars visās struktūrās, kas pieņem lēmumus par klimata pārmaiņu novēršanas pasākumu finansēšanu, tostarp Zaļā klimata fonda valdē un iespējamo apakšstruktūru valdēs atsevišķiem finansējuma virzieniem;

41. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās programmas un stratēģijas, kurās izmantota dzimumu jautājumu analīze, lai uzlabotu sieviešu un meiteņu labklājību un ņemtu vērā dzimumu nevienlīdzību attiecībā uz kredītu pieejamību, informētību, tehnoloģijām, zemi, dabas resursiem, ilgtspējīgu enerģiju un informācijas un pakalpojumu pieejamību reproduktīvās veselības jomā; aicina šajās programmās un stratēģijās iekļaut inovatīvus finansēšanas risinājumus, piemēram, mikrokredīta shēmas, jo īpaši tādos ārkārtas gadījumos kā klimata bēgļu situācijās;

42. uzsver, ka finansēšanas mehānismos ir jāatspoguļo sieviešu prioritātes un vajadzības un dzimumu līdztiesības veicināšanas organizācijām ir aktīvi jāiesaistās finansēšanas kritēriju izstrādē un līdzekļu piešķiršanā klimata pārmaiņu novēršanas iniciatīvām, jo īpaši vietējā līmenī un Zaļā klimata fonda darbībās;

43. aicina kā transversālu aspektu visos ar klimatu saistītajos fondos un instrumentos iekļaut dzimumu līdztiesību; uzsver, ka šāda iekļaušana prasa zināšanas dzimumu jomā un būtu jāpaplašina, attiecinot to uz šādu finanšu mehānismu uzdevumu, pārvaldības un darbības nosacījumiem, un ka darbības nosacījumiem un pārraudzības un novērtēšanas mehānismiem jānodrošina, ka sievietes un vietējās kopienas saņem adekvātu finansējumu;

44. aicina Komisiju un ES delegācijas atbalstīt palielinātu, jaunu un papildu finansējumu, jo īpaši pielāgošanās pasākumiem, kuri tieši sniedz labumu sievietēm, kas bieži ir neproporcionāli neaizsargātas pret klimata pārmaiņu ietekmi; aicina šādu pielāgošanās finansējumu sniegt tikai dotāciju veidā;

Piektdiena, 2012. gada 20. aprīlis

45. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt atjaunojamo enerģijas avotu attīstību jaunattīstības valstīs, īstenojot tehnoloģiju un zināšanu nodošanu, kurā samērīgi piedalītos sievietes, lai vienlaikus veicinātu gan iespēju vienlīdzību, gan klimata pārmaiņu seku mazināšanu;

46. ar bažām norāda, ka klimata pārmaiņas var kavēt ANO Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu, jo īpaši saistībā ar sieviešu stāvokli un aizsardzību;

*

* *

47. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām.

Mūsu dzīvības garantija, mūsu dabas kapitāls — ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2020. gadam

P7_TA(2012)0146

Eiropas Parlamenta 2012. gada 20. aprīļa rezolūcija par mūsu dzīvības garantiju, mūsu dabas kapitālu — ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2020. gadam (2011/2307(INI))

(2013/C 258 E/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Mūsu dzīvības garantija, mūsu dabas kapitāls — bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2020. gadam” (COM(2011)0244),
- ņemot vērā redzējumu 2050. gadam un 2020. gada pamatmērķi, ko ES valstu un valdību vadītāji pieņēma 2010. gada martā,
- ņemot vērā Vides padomes 2011. gada 21. jūnija un 19. decembra secinājumus par „ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam”,
- īpaši ņemot vērā ANO Konvencijas par bioloģisko daudzveidību (KBD) līgumslēdzēju pušu 10. konferences (COP 10) rezultātus, jo īpaši stratēģisko plānu bioloģiskās daudzveidības jomā 2011.–2020. gadam un Aiči mērķus, Nagojas Protokolu par piekļuvi ģenētiskajiem resursiem un par godīgu un vienlīdzīgu to ieguvumu sadali, kas gūti no šo resursu izmantošanas,
- ņemot vērā Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) un Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību (CMS),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „KLP 2020. gada perspektīvā: kā risināt nākotnē paredzamās ar pārtiku, dabas resursiem un teritoriālajiem aspektiem saistītās problēmas” (COM(2010)0672) un Komisijas priekšlikumus par KLP reformu pēc 2013. gada,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Vienots tirgus 21. gadsimta Eiropai” (COM(2011)0500) un tā pavaddokumentus,
- ņemot vērā stratēģisko finanšu shēmu 2014.–2020. gadam,